

Is het IMF ineens links geworden?

gisteren · 3 minuten lezen

Decennialang was het Internationaal Monetair Fonds de ultieme neoliberale boeman. Maar op zijn jaarvergadering klinkt nu harde kritiek op de wereldwijde ongelijkheid en valt zelfs het woord 'basisinkomen'.

KOEN HAEGENS

De zegeningen van 'het neoliberalisme' zijn overschat, het Griekse bezuinigingsexperiment een fiasco. Aan het woord is geen idealistische NGO, maar het Internationaal Monetair Fonds. Inderdaad: de machtige organisatie die in linkse ogen decennialang het ultieme kwaad vertegenwoordigde.

Als klap op de vuurpijl volgt deze week bij de jaarlijkse vergadering een pleidooi om de rijken meer belasting te laten betalen. 'In 1981 was het gemiddelde toptarief voor de inkomstenbelastingen in de ontwikkelde economieën nog 62 procent. Dat is gedaald naar 35 procent', houdt Vitor Gaspar, de hoogste man bij het IMF als het om belastingen gaat, de verzamelde wereldpers voor. Impliciet bekritiseert hij zijn grootste aandeelhouder, Amerika. President Trump wil de allerrijkste burgers nieuwe fiscale cadeautjes toestoppen. Het IMF 'heeft er veel voor over om dit plan te zien falen', reageert een prominente Republikein diezelfde ochtend nog tegenover de Financial Times.

'Belastingen zijn er mede om ongelijkheid tegen te gaan en de positie van de middenklasse te versterken

---

De groeiende ongelijkheid vormt een bedreiging voor onze economieën

---

Geordende liberalisering is het juiste, ultieme doel

'Elk land rekent met een beperkt budget. Het IMF daarvan de schuld geven, is alsof je het fonds de schuld geeft van de zwaartekracht

Wie zin heeft, kan vanuit de IMF-kantoren kruipen naar het Witte Huis. Zo dicht liggen het politieke en het economische machtscentrum bij elkaar in hartje Washington. Maar de ideologische afstand is zelden zo groot geweest, blijkt bij de jaarvergadering die nog tot zondag duurt. Iedereen is er. De ministers van financiën en de presidenten van de centrale banken van de 189 lidstaten natuurlijk, maar ook economische rocksterren als Paul Krugman en Dani Rodrik. Om het circus compleet te maken houdt even verderop in de stad ook de internationale bankenlobby haar landdag.

Pijnlijk

Maar die ruk naar links, dat blijft wennen. Jarenlang was het IMF even gevreesd als omstreden. Landen in nood moesten in ruil voor leningen hun sociale voorzieningen afbreken, privatiseren en de grenzen openen voor internationale kapitaalstromen. Extra pijnlijk: uitgerekend de landen die deze 'Washington Consensus' negeerden, zoals China, bleken het meest succesvol. Rond de eeuwwisseling, op het hoogtepunt van de globalisering, werd het elitefeestje meerdere keren verstoord door tienduizenden woedende demonstranten.

Nog altijd deelt het fonds als een soort economische huisarts ongevraagd recepten uit aan zijn lidstaten. En net als vroeger zijn er de noodleningen tegen strenge voorwaarden - het afgelopen jaar ruim 136 miljard dollar voor in totaal 30 landen. Toch is het deze week vredig in de straten van Washington. De demonstranten van weleer staan net als alle andere deelnemers braaf in de rij voor de beveili-

gingscheck. Eenmaal binnen leggen ze het IMF het vuur aan de schenen. Met succes, zo lijkt het. Belastingman Gaspar breekt zelfs een lans voor het basisinkomen. 'Cash geld uitdelen aan de armen heeft goed gewerkt in Zuid-Amerika.'

Heeft zich daadwerkelijk een revolutie voltrokken binnen de IMF-gelederen? 'Ik denk niet dat er plotseling sprake is van een hele grote verschuiving', zegt chef-econoom Maurice Obstfeld als hij er naar gevraagd wordt, 'maar er vindt wel degelijk een evolutie plaats.' Uiteenlopende verklaringen doen de ronde. Misschien waren de hevige protesten succesvoller dan gedacht. De poppetjes spelen ook een rol. Directeur Christine Lagarde zet vol in op de aanpak van ongelijkheid en de economische positie van vrouwen. Maar bovenal is de crisis in 2008 een keerpunt geweest. 'Het IMF heeft de afgelopen jaren gebroken met de neoliberale orthodoxie', constateert econoom en Nobelprijswinnaar Paul Krugman op woensdagavond vanaf het podium.

Waarderende woorden voor de nieuwe, linksere Washington Consensus zijn er eerder op de dag ook van Winnie Byanyima, directeur van armoedebestrijder Oxfam. 'Alleen al het feit dat ik hier ben, en kan praten over ongelijkheid, toont hoezeer het IMF is veranderd', betoogt ze in een afgeladen zaal. 'Vroeger werden wij als civil society zo ver mogelijk weg gehouden van dit soort bijeenkomsten.' Waarop ze direct een grote 'maar' laat volgen. 'Wat ik graag zou willen zien, is dat dat nieuwe denken ook het handelen van het IMF beïnvloedt.' Dat is volgens de ontwikkelingsorganisatie vaak niet het geval. Zo gaat het in de onderhandelingen over noodleningen nog altijd zelden over een hoger minimumloon. Voor bescherming van werknemers en vakbonden, volgens de nieuwe IMF-analyses goed voor de economische groei, zou zelfs helemaal geen aandacht zijn.

De kloof tussen woord en daad laat zich ook aan de overkant van de straat voelen. Op de banken in het parkje voor de deur liggen in de vroege ochtend daklozen te snurken. Binnen in de elitebubbel rekent Byanyima haar toeschouwers voor dat de acht rijkste mannen tegenwoordig evenveel geld bezitten als de 3,6 miljard minst welvarende aardbewoners. 'Het IMF heeft die enorme ongelijkheid jarenlang gestimuleerd. Nu moet het daar eindelijk wat aan gaan doen.'

Populaire artikelen

360 LEEF MISTIE UIT DE
DITWEEKTIJDSKRIFTE PERIODE

€ 0,89

Wouke van Scherrenburg en 1203 anderen

Hoe korter je slaapt, hoe korter je leeft

Rachel Cooke / The Guardian

Vooraanstaand neurowetenschapper
Matthew Walker legt uit waarom slaap-

Gerelateerde artikelen

nederlandsdagblad
CHRISTELIJK BETAALDE

€ 0,09

ANP

VS vragen Europa op te schuiven bij IMF

Europese landen dienen hun belofte om
nog een zetel op te geven in het bestuur
van het Internationaal Monetair Fonds
(IMF) snel na te komen. Dat stelde de
Amerikaanse minister van Financiën

